ಕಾಳಿಂಗ ಮರ್ದನ

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ದಾಮೋದರ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ವಿರಚಿತ ಕಾಳಿಂಗ ಮರ್ದನ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.]

[ಪಾತ್ರಗಳು: ಕಾಳಿಂಗ, ನಾಗ, ಗರುಥ, ಇಬ್ಬರು ನಾಗಿಣಿಯರು, ವಿಜಯ, ಗೋಪಾಲಕರು, ಕೃಷ್ಣ]
[ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಂಗನ ಪ್ರವೇಶ]

ಕಾಳಿಂಗ: (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಜನಪ ಕೇಳಾ ದಿನದಿ ರಮಣಕ | ವೆನಿಪ ದ್ವೀಪವನಾಳ್ವ ಕದ್ರುವಿ | ನಣುಗ ಕಾಳೀಯಾಖ್ಯ ಫಣಿಶತ | ತೇಜ ಭುಜಗೇಂದ್ರ ||

ಕಾಳಿಂಗ: (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಘನ ಪರಾಕ್ರಮಿ ವಿಷ ಮದಾನ್ವಿತ | ಎನಿಸಿ ನೆರೆದಿಹ ತನ್ನ ಕುಲ ಪರಿ | ಜನರ ಮೊಗ ನೋಡುತ್ತ ಶೌರ್ಯೇ | ದ್ದಾರನಿಂತೆಂದ |

ಕಾಳಿಂಗ: (ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಷ್ಟ) ಏನಯ್ಯ ಪನ್ನಗಾದ್ಯರಿರ ನಮ್ಮವರಿಂಗೆ | ಕುಶಲವೇನೈ ॥ ಪರಿ | ಸೇನೆ ಬಾಂಧವ ಬಂಧು ಬಳಗ ಸಂತತಿಯರ್ಗೆ | ಕುಶಲವೇನೈ ॥

[ಬೊಬೈ ಹಾಕುತ್ತಾ ನಾಗನೋರ್ವ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ನಾಗ : (ಶರಷಟ್ಪದಿ) ಧರಣಿಪಾಲನ ನುಡಿ ಕೇಳ್ದಹಿಗಳು ಕಂ । ಬನಿಯಂ ಸೂಸುತಲಾ ಬಳಿಕಂ । ಮಣಿದಡಿಗಾಗಲೆ ಭುಜಗಾಧಿಪಗೆಂ । ದನು ದರ್ವಿಕ ತಾನೋರ್ವ ನಿಜಂ ॥

ನಾಗ : (ಮಟ್ಟೆ,ಕೋರೆ) ದೊರೆಯೆ ಲಾಲಿಸು | ಅರಿಕೆ ಎನ್ನದು | ನಿರತ ಚಿಂತೆಯೊಳ್ | ಕೊರಗುತಿರ್ಪವು ॥ ವಿನತೆ ದೇವಿಯ | ತನಯ ನಮ್ಮಯ | ಜನಕೆ ಹಾನಿಯ | ತಾನು ಗೈಯುವ ॥

ನಾಗ: (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಸೈಸಲಾರದೆ | ಮಾಸವೊಂದಕೆ | ದ್ವೇಷಿ ಖಗನಿಗೆ | ಪ್ರಾಶನಾರ್ಥಕೆ ॥ ಚಿಕ್ಕ ಮರಿಗಳ | ಇಕ್ಕಿ ಬಲಿಗಳ | ಮುಕ್ಕಿಸುವೆವು | ಮಿಕ್ಕಲಾರೆವು ॥ ದೊರೆತ ಕಷ್ಟವ | ಹರಿಸಿ ವಂಶವ | ನಿರತ ಕೃಪೆಯೊಳು ಉ | ದ್ದರಿಸು ದೇವನೆ ॥

ಕಾಳಿಂಗ: (ಕಾಂಬೋದಿ-ಜಂಪೆ-2) ಕೇಳುತಲಿ ಕಿಡಿಗೆದರಿ | ಕಾಲ ಭೈರವನಂತೆ | ಕಾಳಿಂಗನೆಂದ ದರ್ವಿಕಗೆ || ತಾಳೆ ಮರ ಕೊನೆ ತುದಿಯೊ | ಳಾಲಯವ ಗೈದುಂಡು | ಕಾಲವನು ಕಳೆವಧಮನಿಂಗೆ ||

ಕಾಳಿಂಗ: (ಜಂಪೆ-2) ಏರಿತೇ ಗರುವ ಇವ । ನ್ಯಾರು ಬಲಿ ಉಂಬುದಕೆ । ಪೂರ್ವಗ್ರ ಭಾಗಿ ನಾನಿರಲು ॥ ಚಾರು ಸುಧೆ ಕಲಶವನು । ತಂದಿರುವೆ ಎಂಬ ಮದ । ಏರಿತೇ ನೀಚ ಭಂಡನೊಳು ॥

ಕಾಳಿಂಗ: (ಜಂಪೆ-2) ಸಾಕು ಬಿಡಿ ದುಗುಡ ಅವ | ಗೇಕೆ ಬಲಿ ಕೊಡುವುದೀ | ಲೋಕದೊಳು ಸರ್ಪ ಬಲಿಗಳನು | ಸ್ವೀಕರಿಸುವಧಿಕಾರ | ಎಮ್ಮನುಳಿದೀ ಕಾಡ | ಮೂಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗಹುದೇನು ||

ಕಾಳಿಂಗ: (ಜಂಪೆ-2) ಮುಂದಿನ್ನು ಪಕ್ಷ ಬಲಿ । ತಂದು ನೀವೆನಗೆ ಕೊಡಿ । ಎಂದಾಜ್ಞೆ ಕೊಡಲು ಪನ್ನಗರು ॥ ಹೊಂದಿ ನಿರ್ಭಯ ರಕ್ಷಿ । ಸೆಂದಪ್ಪಣೆಯ ಗೊಂಡು । ಬಂದವರ ಮನೆಯ ಸೇರಿದರು ॥

[ಇಬ್ಬರೂ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಗರುಢನ ಪ್ರವೇಶ]

ಗರುಢ: (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಏನದಾಯ್ತಿಂದಿನೊಳು ಕಾರ್ಯ ನ | ವೀನ ಮಾಗಿದೆ ಪಕ್ಷವೆರಡಿದು ॥ ತಾನೆ ಕಳೆದುದು ಚೋದ್ಯವಕಟಿಂ | ದೇನಿದಿಂತು ॥

ಗರುಢ: (ತ್ರಿವುಡೆ−2) ದಂದಶೂಕ ಕುಲಾದ್ಯರಿಂದೆನ | ಗೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬಹ ಬಲಿ ॥ ಇಂದು ಕೊಡದಿಹ ಕಾರಣವಿದೇ | ನೊಂದನರಿಯೆ ॥

ಗರುಢ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಹಿರಿಜನನಿ ಕದ್ರು ಸುತರೆಂದತಿ । ಗರ್ವ ಏರಿತೆ ಪೂರ್ವ ವೈರವ ॥ ಇರದೆ ಸಾಧಿಸೆ ಕುಳಿತರೆ ಮ । ತ್ವರಿಯ ಮರೆತು ॥

ಗರುಥ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಆದಡೊಳ್ಳಿತು ಪೋಗಿ ನಾನಿದ । ರಾದಿಯನು ತಿಳಿದೈತರುವೆ ಎಂ । ದಾ ದಿವೇಂದ್ರಜಿತಾಗ ಕೋಪದೊ । ಳೈದು ಭರದಿ ॥

[ಕಾಳಿಂಗ ಮತ್ತು ಗರುಢ ಇದಿರಾಗುತ್ತಾರೆ]

ಕಾಳಿಂಗ: (ರೂಪಕ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಭಳಿರೆ ಖಗಕುಲೇಂದ್ರ ಕಾಯಿ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಮರಗ | ಳೆಲೆಯ ಗೂಡೊಳ್ ಇರುವುದುಳಿದು ಬರುವಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ || ತಳುವದೀಗ ಸಾರು ಬರಿದೆ ಕಲಹಕೊಡ್ಡಿ ಜನನಿ ವಿನತೆ | ಗಳಲ ಮಾಡದಿರು ನೀ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆವೆ ಇಂದಿಗೆ ||

ಗರುಢ: (ರೂಪಕ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮರುಳೆ ಕೇಳು ನೀರ ಪಡಿಯೊಳಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗಳನು ತಿಂದು । ಕಿರಿಯ ಬಿಲದೊಳ್ ಇರುವ ನಿಂಗೆ ಬಲುಹಿದ್ಯಾತಕೆ ॥ ಹಿರಿಯ ಜನನಿ ಮಕ್ಕಳೆಂಬ ಗರುವ ತೋರ್ದೆ ಯಾದರೆನ್ನೊಳ್। ಅರಿವೆ ಕೊರಳ ಎಂದು ಗರುಢ ಒರೆದನಾತಗೆ ॥

ಕಾಳಿಂಗ: (ರೂಪಕ) ಎಲವೊ ದುರುಳ ಕೇಳು ಭೇಕಗಳನು ಮೆಲುವುದೆಮ್ಮ ಸಹಜ । ಉಳಿದು ಮತ್ಸ್ಯ ಮಾಂಸಗಳನು ಮೆಲುವ ಬಯಕೆಯೊಳ್ ॥ ಕೊಳಕೆ ಪೋಗಿ ಸೌಬರೀಯ ಮುಳಿದ ಶಾಪಗೊಂಡು ನೀಡ । ಬಲಿಯ ಕೊಡುವೆ ನಿನ್ನ ಭೂತಗಳಿಗೆ ನಿಮಿಷದೊಳ್ ॥

ಗರುಥ: (ರೂಪಕ) ಏನ ಬಗುಳಿದೆಲವೊ ಹಿಂದೆ ತಾನು ತಂದ ಸುಧೆಯ ಕಲಶ। ಪಾನದಾಸೆಯಿಂದ ರಸನ ನ್ಯೂನ ದುರ್ಮತೆ ॥ ಜಾಣತನದಿ ತನಗೆ ಸಲುವ ಕಾಣಿಕೆಯನು ಗೊಂಡೆ ನೀಚ। ಹೀನ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾನೆ ಕಳೆವೆನು॥

ಕಾಳಿಂಗ: (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ವಿನತಾತ್ಮಜ ಕೇಳ್ ಫಣಿಗಳ ಬೆದರಿಸಿ | ದಿನ ದಿನ ಬಲಿ ತಿಂದ ॥ ತನು ಬಲದಿಂ ತಿರುಗಾಡುವ ಪರಿಯೊಳ | ಗನುವರವಿಲ್ಲೆಂದ ॥

ಗರುಢ: (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಸರ್ಪಕುಲಾಧಮ ಕೇಳೆನಗಿಹ ಬಲಿ । ಕಪ್ಪವನುರೆ ತಿಂದ ॥ ದರ್ಪವ ನಿಲಿಸುವೆ ಇದಿರಾಗೆಲೊ ತಲೆ । ಗಪ್ಪಳಿಸುವೆನೆಂದ ॥

[ಯುದ್ಧ , ಕಾಳಿಂಗನು ಸೋಲುವನು]

ಗರುಢ: (ಅಬ್ರ) ಕುಪಿತಾಂಗನಾಗಿ ಎಡ ಪಕ್ಕಮಂ ಬಲಿದು ಪೆಡೆಗಪ್ಪಳಿಸೆ । ಮೂರ್ಛೆಯಂ ತಾಳಿ ನೆಲಕಡರಿದಂ ಕಾಳೀಯ ॥

[ಕಾಳಿಂಗನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಹೋಗುವನು, ಕಾಳಿಂಗನು ದುಃಖಿಸುವನು]

ಕಾಳಿಂಗ: (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಶಿವನೇ ಕಾದಿದೆ ನಾನಿಂದಿವನೊಳ್ ದರ್ವಿಕರ ಕ | ಪ್ಪವ ತಿಂದೆ ಯಾಕೆ ನಾನಯ್ಯೇ || ಕವಿದೆ ನಾನ್ಯಾಕೆ ವೈರವ ಸಾಧಿಸಿದೆನ್ಯಾಕೈ | ಬವಣೇಗಿನ್ಯಾರ ಬೇಡುವೆನು || ಕಾಳಿಂಗ: (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಲೇಸಾಯ್ತು ಬರಿದೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಕಾರ್ಯವೇನೈ ಪಿಂ | ತಾ ಸುಪರ್ಣಕ

ನೊಂದಿನದೊಳು ॥ ಪ್ರಾಶನ ಗೈಯೆ ಮೀನೊಂದ ಕಾಳಿಂದಿಯೊಳ್ । ಆ ಸೌಭರಿಯು ಶಾಪ ಕೊಡಲು ॥ ಕಾಳಿಂಗ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಮರಣ ಭೀತಿಯನಾಂತು ಬರವಿಲ್ಲವಲ್ಲಿ ಸೇ । ರಿರುವೆ ನಾನಿಂದು ನಿರ್ಭಯದಿ ॥ ತೆರಳುವೆ ಈಗಲೆಂದುರಗಿಗಳೊಡನೆ ಬಂ । ದಿರುತಿರ್ದ ಮೇಲ್ಕಾಳಿಂದಿಯೊಳು ॥

[ಕಾಳಿಂಗನು ತನ್ನ ನಾಗಿಣಿಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾಳಿಂದಿ ನದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವನು , ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲಕರ ಪ್ರವೇಶ]

ವಿಜಯ : (ಮಟ್ಟೆ) ಬಾ ಬಾರೊ ಬಾರೆಲೋ । ಗೋಪ ಬಾಲ । ಕರುಣಾಲವಾಲ । ಘನ ಶ್ಯಾಮಲೋಲ ॥ ಶ್ರಾವಣದ ನಟ್ಟಿರುಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ । ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ । ನವರೂಪದಲ್ಲಿ ನವಮಾಸದಲ್ಲಿ ॥

[ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ವಿಜಯನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾನೆ]

ಕೃಷ್ಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಆ ಗಿರಿಯೆಡೆಯಲಿ ಗೋವ್ಗಳ ಕಾಯಲು । ಪೋಗುವ ವಿಜಯನೆ ಬಾ ಬಾ ॥ ಈಗಲೆ ನಾವನುರಾಗದಿ ಮುರಳಿಯ । ನಾದವ ಬೀರುವ ಬಾ ಬಾ ॥

[ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಯಮುನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ , ಅಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೆಳಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ , ಗೋವಿನ ಹಾಡು]

ಕೃಷ್ಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕೊಳಲನೂದುತ ಬಂದ | ಗೋಪಿಯ ಕಂದ | ಕೊಳಲನೂದುತ ಬಂದ | ಹಿಂದೆ ಗೋವುಗಳ ಹಿಂಡು | ಮುಂದೆ ಗೋಪಾಲರ ದಂಡು |

ಕೃಷ್ಣ : (ಮಟ್ಟೆ) ಎಳೆಯ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ । ಕೊಳಲನೂದುತ ಗೊಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನು । ಬಳಸಿನಿಂದ ತುರುಗಳನ್ನು ಬಳಿಗೆ ಕರೆದನು ಹರುಷದಿ ॥ ಗಂಗೆ ಬಾರೇ ಗೌರಿ ಬಾರೆ । ತುಂಗಭದ್ರೆ ನೀನು ಬಾರೇ । ಕಾಮಧೇನು ನೀನು ಬಾರೇ ಎಂದು ಪ್ರೇಮದಿ ಕರೆದನು ॥

[ದನಕರುಗಳಲ್ಲ ಯಮುನೆಯ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸತ್ತುದನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಪಾಲಕರು ಅಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಗೋಪಾಲಕ : (ವಚನ) ತುರುಗಳಲ್ಲವು ಬಿದ್ದು ಪೊರಳ್ವುದ ಕಂಡು ತರಳರು । ಭಯಗೊಂಡು ಬೆಸಗೊಂಡರು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕನೊಡನೆ॥

ಗೋಪಾಲಕ : (ಪೂರ್ವಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬಾಲ ಗೋಪಾಲಾ ಕೃಷ್ಣ । ಪರಾಕು ಹರೇ । ಬಾಲ ಗೋಪಾಲಾ ಕೃಷ್ಣ ॥ ನಾಲ್ಕಾಲಿನ ನಮ್ । ಬಾಲ್ಕರುಗಳು ಈ । ಮೇಲ್ಕಡೆ ಮೇದು ಇ । ರಲ್ಕಾ ಬಿಸಿಲೊಳ್ ॥ ನೀರಡಿಕೇರಲ್ । ಸಾರಿ ಕಾಳಿಂದಿಯ । ನೀರಿಗೆ ಹೊಡೆದೆವು । ಪೂರಾಕಳನು ॥

ಗೋಪಾಲಕ : (ಪೂರ್ವಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬೆಪ್ಪಿನೊಳಿರುವ । ಕಪ್ಪಿನ ಜಲವ । ಚಪ್ಪರಿಸಲು ಮೈ । ಕಪ್ಪಾಯ್ತಮಮ ॥ ಸೋಂಕುಗಳೋ ಮೇ । ಣಂಕುರದೊಳ್ ವಿಷ । ಮಂ ಕಡಿದವೊ ನಾವ್ । ಸಂಕಟವರಿಯೆವು ॥ ಬಾಲ ಗೋಪಾಲಾ ಕೃಷ್ಣ । ಪರಾಕು ಹರೇ । ಬಾಲ ಗೋಪಾಲಾ ಕೃಷ್ಣ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ವಚನ) ಏಸು ಕರುಣಾರಾಶಿಯೋ ಹೃಷಿ । ಕೇಶನಾ ಗೋಪಾಲಕನ ಸಂ ॥ ದೇಶ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳುತ ಅಭಯವ ಇತ್ತು ವೇಗದೊಳು । ನಡೆತಂದಾ ಸರೋವರಕೆ ॥

[ಗೋಪಾಲಕರೊಡನೆ ನದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ದನಕರುಗನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಕೃಷ್ಣನು ಅಳುತ್ತಾನೆ , ಗೋಪಾಲಕರೂ ಅಳುತ್ತಾರೆ]

ಕೃಷ್ಣ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ನರನಾಥ ಲಾಲಿಸು ಅರೆಗಣ್ಣ ತೆರೆದು ಕುಂ l ದಿರುವ ಗೋಕರುಗಳ ಕಂಡು ll ಕರುಣಾವಾರಿಧಿ ಬಿಂಬಾಧರದಿ ಪೂರಿತ ಸಪ್ತ l ಸ್ವರದ ಶೃಂಗಾರ ಪೊಂಗಳಲ ll

ಕೃಷ್ಣ : (ಮಟ್ಟೆ) ಗಂಗೆ ಬಾರೇ ಗೌರಿ ಬಾರೆ | ತುಂಗಭದ್ರೆ ನೀನು ಬಾರೇ | ಕಾಮಧೇನು ನೀನು ಬಾರೇ ಎಂದು ಪ್ರೇಮದಿ ಕರೆದನು ॥

[ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಳಲನ್ನು ನುಡಿಸಿದಾಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಸುಗಳು ಜೀವತಳೆದವು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ , ಗೋಪಾಲಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ಕಡೆ ಕಳಿಸಿದ ನಂತರ]

ಕಾಳಿಂಗ : (ಜಂಪೆ-2) ನೀರಿನಲಿ ವಿಷ ಬೆರೆತ ಕಾರಣವ ನಾ ತಿಳಿದೆ । ಸೇರಿಹುದು ನಾಗವೊಂದಿಲ್ಲಿ ॥ ಭೂರಿ ಕೊಬ್ಬಿನಲಿ ವಿಷ ಉಗುಳುತಿದೆ ಮತ್ತದರ । ಪಾರುಪತ್ಯವ ನಿಲಿಪೆನಿಲ್ಲಿ ॥

[ಕೃಷ್ಣನು ನದಿಗೆ ಧುಮುಕುತ್ತಾನೆ , ಒಮ್ಮೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾಳಿಂಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದು]

ಕಾಳಿಂಗ : (ತ್ರಿವುದೆ-2) ತುಂಟ ನೀನ್ಯಾರೆಲವೊ ಕೈಯೊಳ | ಗುಂಟು ದನ ಬಡಿಗೋಲಿದಾವನ ॥ ಬಂಟ ಕೆಲಸೇನಿಲ್ಲಿ ಬರವೇ | ನೊಂಟಿಯಾಗಿ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನಯನ ಶ್ರುತಿ ಕೇಳೆಮ್ಮ ಸುರಭಿ ನಿ । ಚಯವ ವಿಷದುರಿಗೊಳಿಸಿದಪರಾ ॥ ಧಿಯ ಬಡಿವ ಗೋಪಾಲ ಚರಣಾ । ಶ್ರಯರ ಬಂಟ ॥

ಕಾಳಿಂಗ : (ಭೈರವಿ-ಅಷ್ಟ-2) ವೀರಗೊಲ್ಲಧಮ ಕೇಳು । ದಾರಿಯ ಪೋಪ । ಮಾರಿಯ ಕರೆದಾವೋಲು ॥ ಸೇರಿ ತನ್ನಿರವ ನೀ । ಕೆಣಕಿ ಶೈಮಿನಿ ರಾಜ । ದ್ವಾರವ ಪೊಗ ಬೇಡವೊ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ಭೈರವಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಎಲೆ ದೀರ್ಘ ಪೃಷ್ಟಾಧಮ । ಕೊಬ್ಬಿದ ಮೀನ । ಜಲ ಜಂತು ಭಕ್ಷಕನ ॥ ನಿಲಿಸುವ ನಿಲ್ಲು ಎ । ನ್ನೊಳು ಕಾದಿ ಜೀವಿಪರ್ । ಇಳೆಯೊಳಗ್ಯಾರು ನೋಡು ॥

[ಯುದ್ಧ , ಕಾಳಿಂಗನು ಸೋತು ಸಿಂಹಾಸನದ ಎದುರು ಕುಸಿದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ , ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣನು ಅವನ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ , ಹೆಡೆಯ ಮೇಲೆ ನೃತ್ಯ]

ಕೃಷ್ಣ : (ವಚನ) ದಯಾಳು ಮೇಲೈತಂದು । ಕಾದ್ರವೇಯನ ಸಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರಮಂ ಪಿಡಿದು । ಲೀಲೆಯಿಂ ಮಸ್ತಕವ ಏರಿ ನಟನಂ ಗೈದನು ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ಚೌತಾಳ) ನಲಿದಾನು । ದೇವ । ನಲಿದಾನು ॥ ನಲಿದಾನು ಶ್ರೀಮುದ್ದು । ಚೆಲುವ ಮೋಹನ ಮೂರ್ತಿ ॥ ನಲಿದಾನು । ಕೃಷ್ಣ । ನಲಿದಾನು ॥ ಕಾಳಿಂಗನಾ ಬಾಲವ ಪಿಡಿದು । ತಲೆಯನು ಮೆಟ್ಟಿ

ಕುಣಿದನು ಕೃಷ್ಣ ॥ ಕುಣಿದಾನು । ಕೃಷ್ಣ । ಕುಣಿದಾನು ॥ ಯಮುನಾ ನದಿಲಿ ಮಿಂದು । ಅಮಿತ ಜೀವರ ಕೊಂದು । ರಮಿಸುವನಾ ಫಣಿವರನಾ ತಲೆಯ ಮೆಟ್ರಿ ॥

[ನಾಗಿಣಿಯರು ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ]

ನಾಗಿಣಿಯರು : (ವಚನ) ಗೋವಿಂದನಿಂತು ಕಾಳಿಂಗನ ಪೆಡೆಗಳ ಮೇಲ್ ಕುಣಿವಾಗ l ನಾಗ ಕನ್ನಿಕೆಯರಾಗ ಕಾಣುತಲಿ l ಶ್ರೀವಲ್ಲಭನ ಪಾದದೊಳ್ ಮಣಿದು l ಕಾವುದೆಂದೆರಗಿ ಪೇಳಿದರಾಗ ll

ನಾಗಿಣಿಯರು : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಕೋರೆ) ಶ್ರೀ ಗಂಗಾ ಜನಕ ಹರೇ l ಗೋಪಾಲ ಕ್ಷೀರಾ l ಸಾಗರ ನಿಲಯ ಶೌರೇ ll ನಾಗೇಂದ್ರ ಕಾಲೀಯನ l ಶತಾಪರಾಧ l ನೀಗಿ ತೋರಯ್ಯ ಕರುಣ ll ಕಣ್ಣಾಲಿ ತಿರುಗುತಿದೆ l ನೋಡಯ್ಯ ಗಾತ್ರ l ಪೂರ್ಣ ಕಂಪಿಸುತಲಿದೆ ll ಭಿನ್ನಾ ಶ್ವಾಸಗಳೇರಿತು l ದಮ್ಮಯ್ಯ ಬಿಡು l ರನ್ನನ ಜೀವ ಇತ್ತು ll

ನಾಗಿಣಿಯರು : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಕೋರೆ) ಕಾವಾತ ಮುನಿದರಿಂತು । ಬಾಳುವುದೆಂತು । ದೇವಾ ನೀ ಕೃಪೆ ಯನಾಂತು ॥ ಸೇವಕಿಯರ ಓಲೆಯ । ಭಾಗ್ಯವನುಳುಹಿ । ಕಾವುದೈ ಭಾಗ್ಯಧೇಯ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ಭಾಮಿನಿ) ದಾಸಜನ ಸಂಸಾರ ಭೋಗಿ ವಿ । ಲಾಸಿನಿಯ ರಾಪದ ನುಡಿ ಮುಖಾ ॥ ಯಾಸಮಂ ತಾನರಿತು ನಿರ್ಭಯವಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿದ ॥

[ಕಾಳಿಂಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಅವನು ಶರಣಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಕಾಳಿಂಗ : (ರೂಪಕ) ಪಡೆದಿಹ ಜನನಿಯು ಮುನಿದಿ । ತ್ತಡೆ ತನಯಗೆ ವಿಷವನು ಮೇಣ್ ॥ ತಡೆವವರ್ ಯಾರೈ ಪೇಳೆ । ನ್ನೊಡೆಯ ಜನಾರ್ದನನೇ ॥ ಅಡಿಗೆರಗುವೆ ದೇವರು ಮುನಿ । ದಡೆ ಗತಿ ಯಾರೆನಗೈ ಕಡು ॥ ಬಡವನ ಪಾಲಿಸೊ ಗೋಕುಲ । ದೊಡೆಯ ಚತುರ್ಭಜನೇ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ನಾಗಕುಲ ಪಾಲಕನೆ ಕೇಳೈ । ಸಾಗರಕೆ ನಡೆ ನಡೆ ಕುಟುಂಬಿಕ ॥ ನಾಗಿ ಮುಂದಕೆ ಬಾಳುತಿರು ಸುಖ । ವಾಗಿ ನೀನು ॥

[ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ಇರಕೂಡದು , ನೀನು ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರು ಎಂದಾಗ]

ಕಾಳಿಂಗ : (ರೂಪಕ) ಕಿರು ಜನನಿಯ ಸುತ ಗರುಡನ । ನೆರೆ ಬಾಧೆಗೆ ಭಯಗೊಂಡೀ ॥ ಸರಸಿಯೊಳ್ ನಾ ಜೀವಿಸಿಕೊಂ । ಡಿಹೆನೈ ಬಹುಕಾಲ ॥ ಅರಿತಡೆ ಬಂದೆನ್ನನು ಸಂ । ಹರಿಸದೆ ಬಿಡ ನಿಜ ಮುಂದಕೆ ॥ ತೆರನಿದ ಕಾಣೆನು ಶಿವ ಪರಿ । ಹರಿಸಾಪದ ಸಕಲ ॥

ಕೃಷ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಸಾಕು ಬಿಡು ಬಿಡು ಮಗನೆ ಶೋಕವಿ | ದೇಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಇಗೊ ಮದಂಘ್ರಿಯ ॥ ರೇಖೆ ಮುದ್ರಿತವಾಯ್ತು ಫಣಿಯೊಳ | ಗೇಕೆ ಭಯವು ॥

[ನಿನ್ನ ಹೆಡೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪಾದದ ಗುರುತು ಮೂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗರುಢನು ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಲಾರ , ಹೋಗು ಎಂದು ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ , ಎಲ್ಲರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ]

* * * * *